

Література

1. Орлова Н.С. Особливості розвитку світового фінансового ринку в умовах глобалізації / Н.С. Орлова, А.Л. Свечкіна // Схід. – №5 (83). – 2014. – С. 5-9.
2. Карасьова Н.А. Становлення та особливості розвитку лізингу в зарубіжних країнах / Н.А. Карасьова // Статистика України. – 2014. – №1. – С. 31–34.
3. Марцин В. Економічний аналіз структури ризиків діяльності лізингових компаній та шляхи їх мінімізації / В. Марцин // Економіст. – 2014. – №4. – С. 34–38.
4. Міхаліна І. Актуальні проблеми розвитку лізингу в Україні / І. Міхаліна // Статистика України. – 2014. – №3. – С. 31–36.
5. Онищук Я.В. Розвиток лізингу в Україні / Я.В. Онищук // Фінанси України. – 2015. – № 1. – С.106– 113.

УДК 336.228:658.016

ВПЛИВ ПДВ НА РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ

Дралов С. – ст. 3 курсу, гр. Ф_{вн}-31

Науковий керівник – к.е.н., доцент Семцов В.М.

Вінницького навчально-наукового інституту економіки ТНЕУ

Малий бізнес та підприємництво відіграють важливу роль в умовах ринкової економіки. Малі підприємства забезпечують гнучкість та стійкість економічної системи, наближують її до потреб конкретних споживачів, а також виконують важливу соціальну роль – надають робочі місця та забезпечують джерело доходу для значної частини населення. Тому підтримка малого бізнесу, в тому числі й через систему оподаткування, є одним із способів подолання економічної кризи в економіці. Оподаткування малого бізнесу в Україні – це одна з найсерйозніших проблем і перешкод на шляху його розвитку. Воно занадто громіздке і фактично має лише фіскальну мету. При цьому найбільш складним та суперечливим податком для підприємства, з одного боку, та головним наповнювачем бюджету, з іншого, є податок на додану вартість. Ці обставини актуалізують необхідність дослідження недоліків та переваг ПДВ, аналізу та оцінки впливу податку на фінансово-господарську діяльність вітчизняного підприємства, вивчення основних напрямів дослідження взаємозв'язку ПДВ та розвитку підприємницького ресурсу, визначення пріоритетних підходів до підвищення ефективності непрямого оподаткування та зменшення негативного впливу податку на фінансово-господарську діяльність підприємств.

Питанням вивчення ролі, властивостей, наявних недоліків ПДВ, напрямів його реформування присвячено праці таких учених, як Т. Єфименко [3], І. Луніна [4], В. Парнюк [5], та ін. Проте важливим аспектом впливу ПДВ на вітчизняне підприємництво в не приділяється достатньо уваги, оскільки податок аналізують в основному з позиції макроекономіки. Не в повному обсязі висвітлені питання якісної та кількісної оцінки впливу ПДВ на суб'єкти господарювання, не достатньо розкриті механізми взаємозв'язку параметрів оподаткування доданої вартості та основних показників діяльності підприємств.

Враховуючи пріоритетне фіскальне значення ПДВ, відмова від нього на сучасному етапі стає неможливою. Це підтверджує низка публікацій, автори яких підкреслюють необхідність ПДВ для України у зв'язку з двома основними причинами: вагомою для країни умовою вступу до ЄС, що полягає

в досягненні подібності податкової системи до податкових систем країн-учасниць, у яких ПДВ є невід'ємним, та висока вірогідність зниження податкових надходжень до бюджету в результаті відмови від ПДВ [2]. Проте існує безліч пропозицій щодо заміни ПДВ на диференційований податок з обороту, кумулятивний податок з обороту, податок на кредиторську вимогу, податок на роздрібні продажі[1].

Сплата ПДВ за рахунок власних ресурсів відволікає з обороту підприємства частину коштів. Враховуючи, що окремі підприємства мають різні обсяги закупівлі товарно-матеріальних цінностей, умови їх оплати, пільги, джерела і терміни відшкодування, а також те, що періоди формуванням вхідного ПДВ (виникнення податкового кредиту) і його відшкодування не збігаються, виникає часовий розрив між періодом іммобілізації оборотних коштів на сплату ПДВ та її компенсацією за рахунок відповідного джерела. Чим тривалішою буде іммобілізація оборотних коштів, тим негативнішим буде вплив ПДВ на фінансовий стан підприємства.

Час іммобілізації, що залежить від тривалості виробничого циклу у деяких галузях може бути досить високий. Це можливо, якщо підприємства мають вільний доступ до відносно недорогих кредитних ресурсів і можуть вчасно поповнювати оборотні кошти. Якщо ж такий доступ обмежений, а ресурси дорогі, то виникає їх гостра нестача[4].

У ринкових умовах період відволікання оборотних коштів збільшується за недостатнього сукупного попиту, низької якості та конкурентоспроможності продукції, що ускладнює її реалізацію.

Разом з тим, якщо держава несвоєчасно виконує свої зобов'язання перед платниками з відшкодування ПДВ, це негативно позначається на результатах господарської діяльності підприємств, їхніх взаємовідносинах з бюджетом, партнерами по бізнесу, кредитними установами.

Несвоєчасне повернення ПДВ призводить до зниження економічної активності підприємств і обсягів їхнього виробництва, оскільки відволікання оборотних коштів зменшує можливості закупівлі сировини й матеріалів, інших ресурсів, виплати заробітної плати та здійснення інвестицій.

Отже, у цілому вплив ПДВ на підприємство важко однозначно оцінити у зв'язку з тим, що суперечливість та складність механізму його справляння викликає низку дискусій. Проте деякі суб'єкти господарювання залишаються невдоволеними зниженням оборотності коштів,

складністю адміністрування, значними витратами супроводження податку тощо. Реалізація зазначених пропозицій дозволить забезпечити такі підприємства дієвим інструментом управління своїми податковими зобов'язаннями та податковим кредитом, уникнувши податкових помилок.

Література

1. Білова Н. Спрощена система оподаткування, за групами розрахуйсь [Текст] / Н. Білова // Податки і бухгалтерський облік – 2012. – № 4. – С. 5–13
2. Борейко В. Пути повышения эффективности налогового и социального законодательства / В. Борейко // Экономика Украины. – 2007. – № 9. – С. 30–37.
3. Єфименко Т.І. ПДВ як "гидке каченя" податкової системи / Т.І.Єфименко // Уряд. кур'єр. – 2004. – № 81. – С. 7.
4. Луніна І.О. Ефективність оподаткування споживання в Україні / І.О.Луніна, Н.Б.Фролова // Фінанси України. – 2007. – № 1. – С. 17–27.
5. Парнюк В. Регулирующая функция налога на добавленную стоимость / В. Парнюк // Экономика Украины. – 2007. – № 6. – С. 4–16.

УДК 658.14:17.012.12

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Захаров О. – ст. 3 курсу, гр. Ф_{вн}-31

Науковий керівник – к.е.н., доцент Руденко В.В.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки THEU

Для успішного функціонування в сучасних ринкових умовах суб'єкти господарювання змушені підвищувати ефективність своєї діяльності. Цього можна досягти шляхом підвищення раціональності використання наявних ресурсів, зниження рівня залежності від кредиторів, виявлення внутрішніх резервів, тим самим забезпечуючи стійке економічне зростання. Однак для здійснення перерахованих вище заходів необхідно досліджувати ситуацію на підприємстві фінансову ситуацію, інакше кажучи, провести аналіз фінансового стану суб'єкта господарювання.

Під аналізом фінансового стану підприємства доцільно розуміти процес вивчення фінансової ситуації, що склалася на підприємстві, визначення основних результатів його діяльності, порівняння розраховуваних показників з нормативними значеннями для знаходження та виявлення наявних внутрішніх резервів, які сприятимуть покращенню фінансового стану [1, с.6]. Головною метою аналізу фінансового стану підприємства є своєчасність виявлення та усунення недоліків у фінансово-господарській діяльності.

Аналіз фінансового стану підприємства передбачає визначення: ліквідності балансу та активів; рівня фінансових ризиків; ефективності використання власного й позикового капіталу, стану власних оборотних коштів; рівня ділової активності (оборотності активів, рівня запасів готової продукції); комерційної активності, ринкових позицій; ступеня фінансової гнучкості; прибутків (збитків) та їх розподілу, рентабельності; собівартості товарної продукції, непродуктивних витрат; стану розрахунків, платоспроможності; рівня кредитоспроможності, кредиторської заборгованості, співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості; виробничих позицій тощо [2, с.65].

На практиці розрізняють основні принципи проведення аналізу фінансового стану підприємства:

1) раціональність – ефект, отриманий від аналітичних розрахунків повинен бути вищим витрат на проведення таких розрахунків;

2) достовірність результатів – використання перевірених джерел інформації;

3) оперативність – розробка напрямів зростання економічного потенціалу та поліпшення фінансового стану господарюючого суб'єкта.

Традиційна практика аналізу фінансового стану підприємства опрацювала певні методи його здійснення, до яких належать [3, с.132-133]:

– горизонтальний аналіз – порівняння кожної позиції фінансової звітності з попереднім періодом для визначення динаміки показників, відображених у звітності, а також оцінки динаміки структури показників;

– вертикальний (структурний) аналіз – встановлення структури фінансових показників і визначення впливу кожної позиції фінансової звітності на підсумкові показники діяльності підприємства, відображені у формах фінансової звітності;

– трендовий аналіз – порівняння кожної позиції звітності з низкою попередніх періодів із подальшим визначенням основної тенденції динаміки показників;

– порівняльний аналіз – здійснюється за двома напрямками: внутрішньогосподарський (порівняння основних показників діяльності підприємства та його структурних підрозділів) і міжгалузевий (порівняння показників підприємства з показниками конкурентів і з середньогалузевими показниками);

– факторний аналіз – оцінка впливу окремих факторів (позицій фінансової звітності) на досліджуваний результативний показник;

– графічний аналіз – графічне відображення у відносних або абсолютних величинах показників фінансової звітності на діаграмах на початок і кінець аналізованого періоду;

– коефіцієнтний аналіз – розрахунок фінансових пропорцій між різними позиціями фінансової